

VLAAMSE OVERHEID

Leefmilieu, Natuur en Energie

[C – 2007/35631]

23 APRIL 2007. — Besluit van de waarnemend administrateur-generaal van het Vlaams Energieagentschap houdende het vastleggen van de minimale criteria waaraan de energiescans voorzien in artikel 3, § 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 maart 2007 inzake de openbaredienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik moeten voldoen

De wnd. administrateur-generaal van het Vlaams Energieagentschap,

Gelet op het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, inzonderheid op artikel 19, eerste lid, 1°, e), f) en h), en 2°, b) en d), en tweede lid;

Gelet op het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt, inzonderheid op artikel 18, 1°, f) en h), en 2°, c) en e);

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 16 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap, het Vlaams Energieagentschap;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 2 maart 2007 inzake de openbaredienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik, inzonderheid op artikel 3, § 4;

Gelet op het overleg met de netbeheerders op 16 maart 2007,

Besluit :

Artikel 1. De minimale criteria, met toepassing van artikel 3, § 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 maart 2007 inzake de openbaredienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik, worden vastgelegd zoals aangegeven in bijlage 1 bij dit besluit.

Art. 2. Dit besluit treedt in werking op 1 mei 2007.

Brussel, 23 april 2007.

De wnd. administrateur-generaal,
L. PEETERS

BIJLAGE 1

Minimale criteria voor het uitvoeren van de actieverplichting betreffende energiescans, zoals bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 2 maart 2007 inzake de openbaredienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik (artikel 3, paragraaf 4), gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* op 20 april 2007

Het begrip energiescan wordt in het hierboven vermelde besluit als volgt gedefinieerd :

'doorlichting, die op basis van een bezoek ter plaatse, een eerste beeld geeft van de energiesituatie en het energiebesparingspotentieel op het vlak van gebouwschil, verwarming, sanitair warm water, verlichting, elektrische apparaten en gedrag en waarbij tijdens het bezoek op die plaatsen waar het zinvol wordt geacht, spaarlampen, een spaardouchekop, radiatorfolie en buisisolatie worden geplaatst'

1. SCAN ZELF

Een analyse van de definitie geeft al een aantal minimale criteria aan.

- Er moet minstens 1 bezoek ter plaatse gebeuren
- De doorlichting moet zowel de huidige energiesituatie als de mogelijkheden tot besparing in kaart brengen
- Zowel de gebouwschil, de verwarming, het sanitair warm water, de verlichting, de elektrische toestellen als het gedrag van de bewoners moet bekeken worden
- Tijdens het bezoek moeten de bovenvermelde maatregelen geplaatst worden, indien dit zinvol wordt geacht.

Het in kaart brengen van de huidige situatie en de verbeteringsmogelijkheden dient te gebeuren aan de hand van een vragenlijst. Deze vragenlijst peilt minstens naar volgende gegevens.

BASISGEGEVENS**Scan identificatienummer****Datum waarop de energiescan werd uitgevoerd****Persoonsgegevens**

- Naam klant
- Adres klant
- Telefoonnummer klant

Uitvoerder van de scan**Algemene gegevens**

- Woningtype : vrijstaande woning, half open bebouwing, gesloten bebouwing, appartement op gelijkvloers, appartement op bovenste verdieping, appartement op tussenverdieping
- Totale oppervlakte woning (de diverse verdiepingen, inclusief kelder, zolder en garage in de woning) Let wel : er moet geen detailberekening gebeuren, een ruwe inschatting volstaat.
- Aantal gezinsleden
- Aanwezigheid overdag : ja/nee tijdens weekdagen, ja/nee tijdens weekenddagen
- Eigendomsstatuut : eigenaar, huurder
- Indien huurder : van een privé woning of van een sociale woning
- Energieverbruik van de woning (gas in kWh, stookolie in liter, elektriciteit in kWh, andere)

HUIDIGE SITUATIE**Gebouwschil**

- Aanwezigheid dakisolatie of zoldervloerisolatie
  - Ja/nee/niet na te gaan
  - Indien ja + eenvoudig te achterhalen : soort isolatie + dikte
- Aanwezigheid buitenmuurisolatie
  - Ja/nee/niet na te gaan
  - Indien ja + eenvoudig te achterhalen : soort isolatie + dikte
- Aanwezigheid vloerisolatie
  - Boven een kruipruimte : ja/nee/niet na te gaan
  - Boven volle grond : ja/nee/niet na te gaan
  - Indien ja + eenvoudig te achterhalen : soort isolatie + dikte
- Aanwezigheid van enkel glas
  - Ja/nee
  - Indien ja : Schatting aantal m² enkel glas
- Aanwezigheid van gewoon dubbel glas
  - Ja/nee
  - Indien ja : Schatting aantal m² gewoon dubbel glas
- Aanwezigheid van superisolerende glas
  - Schatting aantal m² superisolerend glas
- Zijn de ramen aan vervanging toe : ja/nee
- Is er een tochtgevoel aan de raamprofielen : ja/nee

Verwarming

- Hoofdverwarming
  - Centrale verwarming ja/nee
    - Op aardgas
      - Vermogen ketel
      - Type ketel : gewone ketel, hoogrendementsketel (HR+label), lagetemperatuurketel, condensatieketel (HRToplabel)
      - Leeftijd van de ketel
    - Op stookolie
      - Vermogen ketel
      - Type ketel : gewone ketel, lagetemperatuurketel (Optimaz label), condensatieketel (Optimaz Elite label)
      - Leeftijd van de ketel
  - Decentrale verwarming ja/nee
    - Elektrische verwarming ja/nee
      - Leeftijd
      - Aantal accumulatiekachels
      - Aantal convectoren
      - Vloerverwarming ja/nee
    - Gas
      - Aantal kachels
      - leeftijd
    - Petroleum
      - Aantal kachels
      - leeftijd
  - Collectieve verwarming ja/nee
    - Energievorm
    - Vermogen
    - Leeftijd ketel
- Bijverwarming
  - Soort
  - Aantal bijverwarmingselementen
- Temperatuurregeling
  - Gewone radiatorkranen : aantal
  - Thermostaatkranen
    - Aantal kranen
    - Stand

- Kamerthermostaat
  - Geplaatst op een geschikte plaats ja of neen
  - nachtverlaging
    - bij geprogrammeerde thermostaat : Ingestelde nachtverlaging °C
    - bij niet-geprogrammeerde thermostaat : wordt bij slapen gaan/buitengaan thermostaat lager gezet
      - indien ja : op hoeveel graden?
    - Tijdstip waarop nachtverlaging wordt ingesteld
  - Comforttemperatuur overdag °C
    - Weersafhankelijke regeling (buitenvoeler) ja/neen
- Verwarmingsleidingen zonder buisisolatie buiten het beschermd volume : aantal meter
- Wordt de installatie regelmatig onderhouden ja/neen
- Datum laatste onderhoud

Sanitair warm water

- Op welke manier wordt het warm water bereid
  - Via de centrale verwarmingsketel : aantal liter boiler + leeftijd boiler
  - Via een doorstromer/geiser : energie (aardgas, butaan/propaan, elektriciteit) + debiet + leeftijd
  - Via een boiler : energie (aardgas, butaan/propaan, elektriciteit) + aantal liter + leeftijd
  - Via een zonneboiler met naverwarming
  - Via een warmtepompboiler met naverwarming
- Temperatuur SWW
- Toepassingen SWW :
  - Ligbad : aantal
  - Zitbad : aantal
  - Douche : aantal
  - Lavabo's : aantal
  - Andere
- Aantal m waterleidingen te voorzien van buisisolatie
- Aanwezigheid spaardouchekop

Verlichting

- Zijn er TL-lampen aanwezig op de nuttige plaatsen
- Zijn er spaarlampen aanwezig op de nuttige plaatsen
- Aantal spaarlampen aanwezig in de leefruimte (living en keuken)

Elektrische apparaten

- Aanwezigheid van sterk verouderde elektrische toestellen (ja/neen)
  - Koelkast
  - Diepvriezer
  - Combi koelkast/diepvriezer
  - Afwasmachine
  - Wasmachine
  - Droogkast
  - Microgolfoven
  - Ingebouwde oven
  - Andere toestellen (ja/neen/gemiddeld)

Gedrag

- Nachtverlaging
- Afwezigheidsverlaging verwarming
- Aantal baden versus aantal douches
- Verlichting doven bij buitengaan
- Aandacht voor elektriciteitsverbruik toestel bij aankoop
- Gebruik afwasmachine (steeds volledig gevuld, of soms half gevuld)
- Gebruik wasmachine (steeds volledig gevuld of soms half gevuld)
- Gebruik droogkast : altijd/soms/nooit
- Uitzetten tv-toestel (afstandsbediening, knop op het toestel, stekker uittrekken)
- Uittrekken gsm-lader
- Computer laten aanstaan
- Verluchten woning

ENERGIEBESPARINGSPOTENTIEEL : TIPS

- **Investeringsen**
  - Isolatie plaatsen : dak, muur, vloer, beglazing
  - Tochtstrips aanbrengen aan ramen
  - Tochthond of tochtborstel voor deuren
  - Isoleer de rolluikkast en maak ze tocht dicht
  - Verwarmingsketel vervangen + niet overdimensioneren
  - Kamerthermostaat/thermostatische kranen/buitenvoeler

- Onderhoud verwarmingsinstallatie
- Koken bij voorkeur op aardgas/inductie
- Bij voorkeur gasoven
- Koelkast zonder vriesvak zuiniger
- Beter diepvrieskist dan diepvrieskast
- Droogkast met luchtafvoer beter dan condensatiewasdroger
- Spaarlampen
- Spaardouchekop
- Warmwatertoestellen zo dicht mogelijk bij een aftappunt
- Beter een doorstromer dan een boiler
- Plaats een timer op een elektrische keukenboiler
- Reflecterende strijkovertrek
- Koop toestellen met laag standby-verbruik
- Let op het energielabel bij de aankoop van toestellen
- Radiatorfolie
- Buisisolatie
- andere
- **Gedragmaatregelen**
  - Ingestelde kamertemperatuur 20°C
  - Nachtverlaging half uur voor naar bed gaan
  - Gordijnen/rolluiken sluiten (niet over verwarmingselement hangen)
  - Snelkookpan
  - Met deksel koken
  - Met zo weinig mogelijk water koken
  - Elektrische kookplaten vroeger uitschakelen
  - Microgolfoven zuiniger dan oven voor kleine hoeveelheden
  - Koelkast en diepvriezer op koele plaats
  - Geen warme gerechten in koelkast/diepvriezer plaatsen
  - Ontdooi diepvriezer regelmatig
  - Thermoskan ipv koffiezet te laten aanstaan
  - Ontkalken koffiezet/waterkoker,
  - Afwasmachine/wasmachine helemaal vullen
  - Standby-verbruik : toestellen volledig uitzetten
  - Stopcontact met schakelaar
  - Wassen op 40°
  - Hoog toerental kiezen voor zwieren van was
  - Spaarprogramma afwasmachine/wasmachine/droogkast gebruiken
  - Was drogen op wasrek
  - Droogkast niet overladen
  - Strijken met stoom
  - Strijkijzer uitschakelen indien pauze
  - Douche versus bad
  - Sanitair warm water afstellen op 60 à 65°C
  - Warm water opvangen in een afgesloten wastafel
  - Korte tijd grondig verluchten ipv ramen continu in kipstand
  - Waakvlam van gaskachels doven in de zomer
  - Kijk of de cv-ketel een zomerstand en een winterstand heeft, plaats de cv-ketel in zomerstand van zodra je geen verwarming meer nodig hebt
  - Vermijd elektrische bijverwarming
  - Uittrekken van transformatoren bijv. van gsmladers, kruimeldief, printer, scanner, halogeenlamp, babyfoon
  - Vermijd gebruik van halogeenlampen in staande lampen
  - Vermijd gebruik van halogeenspots
  - Computer en tv uitschakelen wanneer niemand kijkt/werkt
  - andere

2. TE PLAATSEN MATERIAAL

SPAARLAMPEN

- De spaarlampen zijn compacte fluorescentielampen met ingebouwde elektronische voorschakelapparatuur
- De lamp moet worden gekenmerkt door een Europees energie-efficiëntielabel A
- Het lampvermogen ligt tussen 5 en 15 W.
- Kleurweergave - index (Ra) : groter dan 80 (= klasse 1B)

- Kleurweergavetemperatuur : minder dan 3000 Kelvin
- Minimaal lichtrendement : 50 lm/W
- De lamp moet voorzien zijn voor een nominale voedingsspanning van 230V en 50Hz
- Minimale mediane levensduur : 12.000 uren
- Minimale levensduur in gebruik bij 15 % defecten : 7000 uren
- Behoud van 85 % van de lichtstroom na 5000 uren
- Vereist aantal minimum schakelingen moet groter zijn dan 20.000
- Garantieperiode : minimaal 6 maanden
- De lampen moeten aan de voorschriften van de Belgische NBN-normen of de overeenkomstige EN-normen voldoen voor wat betreft veiligheid en prestatievermogen.

SPAARDOUCHEKOPPEN

- Toegelaten waterverbruik :
  1. maximum 7,8 liter/minuut bij een waterdruk tot 1 bar
  2. tussen 7,2 liter/minuut en 9 liter/minuut bij een waterdruk van 3 bar
- Douchekoppen die slechts aan het toegelaten verbruik voldoen nadat ze met een afzonderlijke doorstroombe-grenzer zijn uitgevoerd, komen niet in aanmerking.
- De douchekop is gemaakt uit kalkafstotend materiaal of is voorzien van een antikalksysteem (bijvoorbeeld bewegende staaftjes die te snelle aankalking moeten vermijden)
- De spaardouchekop is gemakkelijk te installeren, zonder dat er speciale gereedschappen nodig zijn
- De spaardouchekop is robuust.
- Garantieperiode : minimaal 6 maanden

BUISISOLATIE

- Het materiaal heeft een lambdawaarde van maximaal 0,05W/mK

RADIATORFOLIE

- Geen specifieke eisen

PLAATSING WAAR ZINVOL

Het materiaal wordt enkel geplaatst waar het zinvol wordt geacht.

Spaarlampen worden in eerste instantie vervangen in de leefruimten, waar de verlichting voldoende frequent wordt gebruikt.

Bij het plaatsen van een spaardouchekop ingeval van een doorstromer, wordt getest of de installatie nog werkt als gevolg van deze plaatsing.

Buisisolatie wordt geplaatst rond verwarmingsleidingen buiten het beschermd volume en rond leidingen voor sanitair warm water zowel binnen als buiten het beschermd volume.

Radiatorfolie wordt enkel geplaatst achter een radiator die voor een niet-geïsoleerde buitenmuur staat.

3. SOFTWARE

De scans worden verwerkt in een softwarepakket. Dit softwarepakket laat toe om de bovenstaande gegevens (huidige situatie en tips) te verwerken en een gepersonaliseerd rapport voor de klant op te maken. Het softwarepakket houdt eveneens per scan de gegevens bij met betrekking tot het geplaatste materiaal en laat toe om hiervan overzichten op te maken. De netbeheerder legt de software voor aan het Vlaams Energieagentschap, dat zal nagaan of deze minimale criteria werden verwerkt.

4. RAPPORT VOOR DE KLANT

Aan de afnemer moet een schriftelijk rapport in eenvoudige taal worden afgeleverd (al dan niet op het moment van de uitvoering van de scan zelf).

Dit rapport omvat minstens :

- Een beschrijving van de huidige energiesituatie van de woning
- Een beschrijving van de energietips die voor de bewoner van toepassing zijn
- Een beschrijving van de tijdens de scan uitgevoerde maatregelen
- Een indicatie van het besparingspotentieel dat de bewoner kan realiseren door het uitvoeren van de belangrijkste energietips (in kWh en in euro)

Een verwijzing naar mogelijke financiële ondersteuning voor het uitvoeren van energiebesparende maatregelen (netbeheerders, fiscale aftrek, renovatiepremie, gemeentes en provincies, goedkope leningen,)

Brussel, 23 april 2007.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de waarnemend administrateur-generaal van het Vlaams Energieagentschap houdende het vastleggen van de minimale criteria waaraan de energiescans voorzien in artikel 3, § 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 maart 2007 inzake de openbardienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik moeten voldoen.

De wnd. administrateur-generaal,
L. PEETERS